

Uzasadnienie
do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie
z dnia 22 września 2025 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000
Ostoja Czarnorzecka PLH180027

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 i 1940 oraz z 2025 r. poz. 884), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na okres bezterminowy, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt lub zachodzi konieczność jego aktualizacji.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy o ochronie przyrody zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000,
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony,
- 3) cele działań ochronnych,
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony,
- 5) wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2024 r. poz. 99).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków,

dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2024 r. poz. 1112, 1881 i 1940), w postępowaniu którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą – art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428).

Obszar Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka PLH180027, jako specjalny obszar ochrony siedlisk został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r. (Dz. U. poz. 2084).

Obszar zajmuje południowe krańce Pogórza Dynowskiego wraz z najwyższymi wzniesieniami: Suchą Górą (585 m n.p.m.) i Królewską Górą (554 m n.p.m.). Od strony południowej sąsiaduje z Kotliną Jasielsko-Krośnieńską, natomiast od północy otoczony jest przez inne pasma Pogórza Dynowskiego – Czarny Dział (G. Kiczora 516 m n.p.m.), Pasma Brzezanki (477 m n.p.m.) i Pasma Jazowej (Czarnówka 492 m n.p.m.). Oba główne pasma Ostoi rozdziela dolina potoku Wysoka.

Obszar w przewadze obejmuje piętro pogórza. Najwyższe partie wzniesień to regiel dolny – granica pomiędzy nimi przebiega na wys. ok. 500 m n.p.m. Dominującym typem roślinności są lasy bukowe reprezentujące zespół żyznej buczyny karpackiej *Dentario glandulosae-Fagetum* wykształcony tu głównie w formie podgórskiej. Istotny areał zajmują również jedliny porastające uboższe, mezotroficzne siedliska. Przeważają gleby brunatne kwaśne, wytworzone ze zwietrzliny utworów fliszowych.

Przedmiotami ochrony (wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r.) w obszarze jest 6 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. UE. L 206 z 22.07.1992, str. 7, ze zm.), dalej zwaną Dyrektywą Siedliskową oraz 5 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Wymieniono je poniżej.

- 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania,
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe),
- 91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*),

- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*),
- 1308 Mopek (*Barbastella barbastellus*) – populacja rozrodcza, zimująca,
- 1323 Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) – populacja rozrodcza, zimująca,
- 1324 Nocek duży (*Myotis myotis*) – populacja rozrodcza, zimująca, migrująca,
- 1193 Kumak górski (*Bombina variegata*),
- 2001 Traszka karpacka (*Triturus montandoni*).

Plan zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka PLH180027 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru rozpoczęły się 29.04.2019 r. w ramach realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” (PZO bis). Projekt współfinansowany jest w 85% ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Spójności w ramach II Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Ochrona środowiska w tym adaptacja do zmian klimatu, a w 15% z budżetu Państwa. Całkowity koszt to 32 371 135,97 zł, okres realizacji – lata 2017-2022.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Dotyczy części obszaru położonych poza gruntami w zarządzie PGL „Lasy Państwowe”, dla których ustanowiono plan urządzenia lasu, tj.:

- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Kołaczyce na lata 2018-2027, Decyzja Ministra Środowiska nr DL-I.4100.4.2019 z dnia 2 października 2019 r.;
- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Strzyżów na lata 2024-2033, Decyzja Ministra Środowiska nr DLŁ-WGL.8100.48.2024.ŁP z dnia 16 stycznia 2025 r.

W ramach prac nad projektem planu zadań ochronnych przeprowadzono niezbędne inwentaryzacje przyrodnicze oraz wykorzystano istniejące informacje dotyczące przedmiotów ochrony, pozwalające na określenie zagrożeń, celów działań ochronnych i działania ochronne niezbędne dla utrzymania lub poprawy stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.

Podczas badań terenowych prowadzonych w obszarze objętym projektem planu stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych, stanowiących przedmioty ochrony (wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r.):

- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe).

Na terenie objętym projektem planu nie stwierdzono pozostałych siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony (wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r.):

- 8310 Jaskinie nieudostępniowane do zwiedzania,
- 91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*),
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*).

Podczas badań terenowych prowadzonych w obszarze objętym projektem planu stwierdzono występowanie gatunku stanowiącego przedmiot ochrony (rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r.), tj. 1193 Kumak górski (*Bombina variegata*).

Na terenie objętym projektem planu nie stwierdzono pozostałych gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony (wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r.):

- 1308 Mopek (*Barbastella barbastellus*) – populacja rozrodcza, zimująca,
- 1323 Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) – populacja rozrodcza, zimująca,
- 1324 Nocek duży (*Myotis myotis*) – populacja rozrodcza, zimująca, migrująca,
- 2001 Traszka karpacka (*Triturus montandoni*).

W wyniku zmian granic obszaru Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka PLH180027 na mocy Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2022/231 z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia piętnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L 39 z 21.02.2022, str. 14), która wynikała z zarzutów formalnych postawionych przez Komisję Europejską (KE), dotyczących niewystarczalności listy obszarów sieci Natura 2000 (naruszenie nr 2019/2137), nastąpiła konieczność uzupełnienia stanu wiedzy na temat siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt i roślin, w powiększonej części Obszaru. Inwentaryzację przyrodniczą, dalej zwaną inwentaryzacją uzupełniającą, wykonano w ramach projektu pn. "Inwentaryzacja przyrodnicza na potrzeby powiększenia obszaru Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka PLH180027", realizowanego w latach 2021-2024, ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu priorytetowego nr 5.1.1 „Wsparcie Ministra Klimatu w zakresie realizacji polityki klimatycznej, Część 1) Ekspertyzy, opracowania, realizacja zobowiązań międzynarodowych”. Całkowity koszt to 39 000 zł.

Podczas inwentaryzacji uzupełniającej stwierdzono występowanie następujących siedlisk przyrodniczych, stanowiących przedmioty ochrony (wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r.):

- 8310 Jaskinie nieudostępniowane do zwiedzania,
- 91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*),
- 9110 Kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- 9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe).

Podczas przeprowadzenia inwentaryzacji uzupełniającej nie stwierdzono gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony (wg rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r.), tj:

- 1308 Mopek (*Barbastella barbastellus*) – populacja zimująca,
- 1323 Nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) – populacja rozrodcza, zimująca,
- 1324 Nocek duży (*Myotis myotis*) – populacja rozrodcza, zimująca, migrująca,
- 1193 Kumak górski (*Bombina variegata*),
- 2001 Traszka karpacka (*Triturus montandoni*).

Przy określaniu celów dla poszczególnych wskaźników uwzględniano obecny stan, ale także realne możliwości zachowania lub otworzenia danej oceny.

W przypadku siedliska przyrodniczego 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) oraz 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) przy formułowaniu szczegółowych celów działań ochronnych zrezygnowano z określania wskaźnika fakultatywnego „stan kluczowych dla różnorodności biologicznej gatunków lokalnie typowych dla siedliska”. Natomiast dla gatunku 1324 nocek duży (*Myotis myotis*) (schronienia letnie) nie określono wskaźnika „struktura wiekowa”, gdyż nie był on oceniany podczas prac terenowych w ramach opracowywania projektu PZO.

Dla poszczególnych przedmiotów ochrony określono odpowiednie działania ochronne.

W przypadku siedlisk leśnych – kwaśnych buczyn (*Luzulo-Fagenion*), żyznych buczyn (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) i wyżynnych jodłowych borów mieszanych (*Abietetum polonicum*) – zalecono prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej wg zasad pozwalających na poprawę stanu ochrony siedliska. Wymieniono tu: możliwie najszersze stosowanie rębni stopniowych i przerębowych z długim i bardzo długim okresem odnowienia (ok. 40 l.), preferowanie odnowienia naturalnego, kształtowanie odpowiedniego składu gatunkowego dostosowanego do siedliska, usuwanie z drzewostanu gatunków obcych geograficznie (dąb czerwony) i ekologicznie (sosna, modrzew), pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji klęskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego), pozostawianie drzew biocenotycznych, pozostawienie do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego. Dla siedlisk przyrodniczych kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*) i wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) położonych w rezerwacie przyrody „Prądkie im. prof. Henryka Świdzińskiego” przewidziano pozostawienie bez ingerencji.

Dla siedliska 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe) jako działanie ochronne zaleca się pozostawić bez użytkowania lub użytkować z zachowaniem areału, struktury i składu gatunkowego właściwego dla siedliska.

Dla siedliska przyrodniczego 8310 jaskinie niedostępne do zwiedzania należy ograniczyć antropopresję poprzez montaż tablic informacyjno – edukacyjnych (informującej

o zakazie penetracji nie tylko jaskiń ale także innych obiektów podziemnych), przy wejściu i wyjściu z rezerwatu przyrody „Prządki im. prof. Henryka Świdzińskiego” oraz usuwać śmieci z jaskini „Mohutna Szczelina” i jej otoczenia. Dodatkowo w ramach działań ochronnych należy rozważyć zmianę przebiegu szlaku turystycznego w rezerwacie przyrody „Prządki im. prof. Henryka Świdzińskiego” lub ograniczyć możliwości zejścia ze szlaku.

Dla kumaka górskiego (*Bombina variegata*) przewidziano oczyszczenie zbiornika wodnego (w którym bytuje) z rzęsy wodnej i zarastającego go roślinności zielnej, natomiast dla nocka dużego (*Myotis myotis*) – schronienie letnie dostosowanie obiektu do potrzeb gatunku, czyli:

- 1) zapewnienie wlotów na strych cerkwi w Rzepniku,
- 2) remont poszycia dachu (odeskowanie poszycia dachu),
- 3) ograniczenie zanieczyszczenia światłem (niedopuszczenie do oświetlenia bryły zewnętrznej świątyni lub oświetlenie jej w taki sposób by miejsca wlotów pozostały w cieniu).

Z kolei dla populacji zimującej gatunku nocka dużego przewidziano ochronę miejsc zimowania gatunku przed penetracją, poprzez zwiększenie nadzoru nad przedmiotem ochrony (ustawienie kamer, fotopułapek, atrap kamer itp.).

Dla gatunków mopek (*Barbastella barbastellus*) – schronienie letnie, zimowe oraz nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) – schronienie letnie, zimowe należy ochronić miejsca zimowania gatunku przed penetracją, poprzez zwiększenie nadzoru nad przedmiotem ochrony (ustawienie kamer, fotopułapek, atrap kamer itp.) oraz sukcesywnie podnosić zasoby drzew biocenotycznych.

Działania związane z monitoringiem realizacji działań ochronnych opierać się będą na monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony, z zastosowaniem metodyki GIOŚ. Dla nocka dużego (*Myotis myotis*) – schronienie letnie monitoring to zadanie warunkowe, które należy wykonywać w przypadku pojawienia się kolonii rozrodczej.

Dla przedmiotu ochrony w obszarze – 2001 traszka karpacka (*Triturus montandoni*) – nie określono istniejących i potencjalnych zagrożeń, celów działań ochronnych, działań ochronnych, w tym monitoringu realizacji działań ochronnych, gdyż nie stwierdzono ich na terenie objętym planem.

Mimo braku stwierdzenia gatunków nietoperzy: mopek (*Barbastella barbastellus*) – schronienie letnie, zimowe oraz nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) – schronienie letnie, zimowe na terenie objętym planem, określono istniejące i potencjalne zagrożenia, cele działań ochronnych oraz działania ochronne z uwagi na możliwe obszary funkcjonalne dla wskazanych gatunków nietoperzy, które mogą znajdować się w obszarze objętym planem.

Dla siedliska przyrodniczego 9180 jaworzyny i lasy klonowo-lipowe na stokach i zboczach (*Tilio plathyphyllis-Acerion pseudoplatani*) nie określono istniejących i potencjalnych zagrożeń, celów działań ochronnych, działań ochronnych, w tym monitoringu realizacji działań ochronnych, gdyż siedlisko zostało usunięte z SDF (aktualizacja SDF: marzec 2024 r.). Jednakże z uwagi na konieczność spójności zapisów Planu Zadań Ochronnych (PZO) z *Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Czarnorzecka (PLH180027)* (Dz. U.

poz. 2084), uwzględniono siedlisko w zapisach Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka PLH180027 do czasu przeprowadzenia nowelizacji wskazanego rozporządzenia.

W dokumencie zawarto wskazania do zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojaszówka*, uchwalonego uchwałą nr XXIX/230/02 Rady Gminy Wojaszówka z dnia 21 stycznia 2002r. z późn. zm. – działki/części działek o nr ewid. 363/2, 364, 365 w miejscowości Bratkówka, określone jako grunty przeznaczone pod budownictwo agroturystyczne i turystyczno-rekreacyjne oraz części działek o nr 369, 370 przeznaczone pod budownictwo wielofunkcyjne mieszkalno-usługowe, zajęte obecnie przez siedlisko przyrodnicze o kodzie 91E0, należy pozostawić w użytkowaniu leśnym.

Sporządzenie planu ochrony dla obszaru nie jest konieczne – działania ochronne można realizować w ramach planu zadań ochronnych.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania projektu PZO dla Obszaru opierała się o stronę internetową RDOŚ w Rzeszowie www.gov.pl/web/rdos-rzeszow/regionalna-dyrekcja-ochrony-srodowiska-w-rzeszowie. Zamieszczano tam informacje o projekcie, w ramach którego realizowane było niniejsze opracowanie (projekt POIS.02.04.00-00-0193/16), postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań oraz obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie o rozpoczęciu i zakończeniu opracowywania projektu planu zadań ochronnych.

Podstawowe znaczenie dla komunikowania się z grupami interesu, osobami i instytucjami w różny sposób związanymi z obszarem miały spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Zaproszeni do niego byli przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych, organizacji społecznych związanych z ochroną przyrody, instytucji zajmujących się planowaniem przestrzennym, zarządzaniem wodami powierzchniowymi etc., a także podmioty prowadzące działalność w obszarze i jego sąsiedztwie. O terminach, miejscu i organizacji spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy uczestnicy byli powiadamiani pocztą tradycyjną, pocztą elektroniczną lub telefonicznie. Informacje o spotkaniach zamieszczane były także na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie oraz we właściwym miejscowo urzędzie gminy.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się w dniu 31.07.2019 r. w Urzędzie Gminy Wojaszówka. Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Celem spotkania było przedstawienie projektu (PZO bis) nr POIS.02.04.00-00-0193/16, w ramach którego opracowywany był projekt planu zadań ochronnych dla Obszaru, metodyk przygotowania planu zadań ochronnych, zasad funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy, a także charakterystyki Obszaru, przebiegu granic, przedmiotów ochrony i głównych zagrożeń.

II spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się 15.02.2021 r. on-line za pośrednictwem aplikacji MS Teams (z uwagi na zagrożenie epidemiczne spowodowane koronawirusem SARS-CoV-2). Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony

Środowiska w Rzeszowie. Celem spotkania było przedstawienie wyników inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt wymienionych w Standardowym Formularzu Danych Obszaru oraz przedstawienie oceny stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i siedlisk zwierząt będących przedmiotami ochrony w Obszarze, podsumowanie prac, zaprezentowanie projektu korekty przebiegu granic, wskazanie istniejących i potencjalnych zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz omówienie koncepcji ochrony obszaru.

III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się 12.04.2021 r., również on-line za pośrednictwem aplikacji MS Teams (z uwagi na zagrożenie epidemiczne spowodowane koronawirusem SARS-CoV-2). Jego organizatorem była Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Celem spotkania było przedstawienie wypracowanych w toku konsultacji zapisów planu zadań ochronnych dla Obszaru.

Obwieszczeniem z dnia 12 lipca 2021 r., znak: WPN.6320.2.2.2019.KCh.76 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strony BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu 16.07.2021 r.

Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń w urzędach gmin: Korczyna w dniach od 14.07.2021 r. do 09.08.2021 r., Wojaszówka w dniach od 13.07.2021 r. do 04.08.2021 r., Strzyżów w dniach od 15.07.2021 r. do 05.08.2021 r., Jasienica Rosielna w dniach od 14.07.2021 r. do 05.08.2021 r. oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach od 12.07.2021 r. do 16.08.2021 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. W trakcie procedury uwag nie zgłoszono.

Karta projektu planu zadań ochronnych zamieszczona została również w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu 16.07.2021 r.

Dla obszaru Natura 2000 PLH180027 Ostoja Czarnorzecka od 2020 r. procedowano zmianę granic obszaru, polegającą na powiększeniu o siedlisko o kodzie 8310 tj. jaskinie nieudostępniowane do zwiedzania, stanowiące miejsca hibernacji nietoperzy. Działania te wynikły z powtórnego Seminarium Biogeograficznego z udziałem Komisji Europejskiej (Warszawa, marzec 2010 r.), gdzie wskazano na potrzebę powiększenia obszaru dla tego typu siedliska w regionie kontynentalnym. Decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2022/231 z dnia 16 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia piętnastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. Urz. UE L 39 z 21.02.2022, str. 14), zatwierdzono wnioskowane powiększenie dla obszaru Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka. Wobec tego zaistniała konieczność uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony występujących na dołączonym obszarze, na podstawie której, wraz

z opracowaną wcześniej dokumentacją projektu PZO (2019-2021), planowano ustanowić PZO dla Obszaru. Zamierzeniem prac była również kontrola doniesień o występowaniu widłozębu zielonego (*Dicranum viride*) na obszarze powiększenia, gatunku wymienionego w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. W latach 2023-2024 przeprowadzono inwentaryzację przyrodniczą (uzupełniającą), która wykazała obecność siedlisk przyrodniczych: 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania, 91P0 wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*), 9110 kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*), 9130 żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) oraz 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe). Na skutek stwierdzenia nowych płatów siedlisk przyrodniczych w granicach przeprowadzonej inwentaryzacji uzupełniającej, zmianie uległy zapisy dotyczące istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony ww. siedlisk przyrodniczych, celów działań ochronnych oraz działań ochronnych. Przeprowadzona inwentaryzacja nie potwierdziła występowania gatunku widłozębu zielonego (*Dicranum viride*) w Obszarze. Nie potwierdzono również innych gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, stanowiących przedmioty ochrony Obszaru, w tym schronień zimowych i letnich nietoperzy.

W wyniku kontroli we własnym zakresie:

- zaktualizowano w uzasadnieniu do zarządzenia informację o sporządzeniu planu zadań ochronnych na okres bezterminowy, z uwagi na zmianę zapisów art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody: „Dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych, biorąc pod uwagę cele ochrony obszaru. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków.”;
- zaktualizowano w uzasadnieniu do zarządzenia informację o podstawie prawnej wyznaczenia obszaru - dodano zapis: „Obszar Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka PLH180027, jako specjalny obszar ochrony siedlisk został wyznaczony rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 września 2023 r. (Dz. U. poz. 2084)”;
- w załączniku nr 1 do Zarządzenia dokonano zmiany formatu danych na dane przestrzenne;
- w załączniku nr 2 do Zarządzenia zaktualizowano układ graficzny mapy Obszaru;
- w załączniku nr 3 do Zarządzenia dodano zagrożenia dla siedliska 8310 i 91P0 oraz zmieniono treść zapisów dla siedlisk przyrodniczych: 9110, 9130 i 91E0 oraz gatunków zwierząt: 1308, 1323, 1324 i 2001;
- w załączniku nr 4 do Zarządzenia uszczegółowiono cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony: 9110, 9130, 91E0, 8310, 91P0, 1193 i 1324 oraz zmieniono treść zapisów dla gatunków zwierząt: 1308, 1323 i 2001;
- w załączniku nr 4 do Zarządzenia dla siedlisk przyrodniczych w lp. 1, 2, 3, 6 wskazano powierzchnię wynikającą z zaokrąglenia;

- w załączniku nr 5 do Zarządzenia, w lp. 1, 2, 4 dodano działania ochronne dla siedliska przyrodniczego 8310 i 91P0;
- w załączniku nr 5 do Zarządzenia dla siedlisk przyrodniczych: 9110, 9130, 91E0 oraz gatunku 1193 zmianie uległy zapisy dotyczące podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych;
- w załączniku nr 5 do Zarządzenia, w lp. 2, 8, 9 dodano nowe działanie ochronne dla siedliska przyrodniczego 9110, gatunku nocek duży (*Myotis myotis*) – schronienie zimowe, gatunku mopek (*Barbastella barbastellus*) – schronienie letnie, zimowe oraz gatunku nocek Bechsteina (*Myotis bechsteinii*) – schronienie letnie, zimowe;
- w załączniku nr 5 do Zarządzenia dla siedlisk przyrodniczych: 9130 i 91E0 nie określano działań ochronnych w stosunku do występujących istniejących zagrożeń tj. dla 9130: H05.01 odpadki i odpady stałe i E03.01 pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych / obiektów rekreacyjnych, dla 91E0: I01 obce gatunki inwazyjne, gdyż wskazane zagrożenia, regulowane są istniejącymi przepisami prawa;
- w załączniku nr 5 do Zarządzenia, w lp. 10 zmianie uległy zapisy dotyczące stwierdzenia gatunku;
- w załączniku nr 5 do Zarządzenia, dla przedmiotów ochrony w lp.: 11, 12, 13, 14, 15, 16 zmieniono zapis dotyczący częstotliwości monitoringu w oparciu o metodykę PMS GIOŚ;
- w załączniku nr 7 do Zarządzenia zaktualizowano układ graficzny mapy.

W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie uznał za konieczne ponowienie konsultacji społecznych, dając wszystkim zainteresowanym dodatkową możliwość zapoznania się z zapisami projektu zarządzenia.

Obwieszczeniem z dnia 17 lipca 2025 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strona BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu 28 lipca 2025 r. (Gazeta Nowiny). Obwieszczenie było również wywieszone na tablicy ogłoszeń w urzędach gmin: Korczyna w dniach od 18 lipca 2025 r. do 8 sierpnia 2025 r., Wojaszkówka w dniach od 18 lipca 2025 r. do 25 sierpnia 2025 r., Strzyżów w dniach od 21 lipca 2025 r. do 11 sierpnia 2025 r., Jasienica Rosielna w dniach od 24 lipca 2025 r. do 18 sierpnia 2025 r. oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach od 17 lipca 2025 r. do 25 sierpnia 2025 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. W trakcie procedury uwag nie zgłoszono.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 2025 r. poz. 428), uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu 17 września 2025 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna europejska sieć ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II, w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne – odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalą konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy siedliskowej Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków, o których mowa w art. 2 Dyrektywy siedliskowej, natomiast zgodnie z art. 17 Dyrektywy siedliskowej mają obowiązek raportowania co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w Obszarze. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad Obszarem. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomiano w pkt 1.